

21. Yüzyıl Ebeveyni misiniz? Yeni Nesil Ebeveyn misiniz?

Editörden

Önceki bültenlerimizde öğrencilerin nitelikli insanlar olmaları için hangi yeterliliklere sahip olması gerektiği konusunu ele almıştık. Bu bültende ise velilerin 21. yüzyıl yeterlilikleri kapsamında çocuklarımızı yetiştirirken nelere dikkat etmemiz gerektiği olacak.

Çağın ihtiyaç duyduğu insanın nitelikleri tanımlayan '21. yüzyıl yetkinlikleri' eğitim dünyasının en popüler kavramlarından biri. Müfredatı, eğitim-öğretim yöntemlerini, ölçme değerlendirme süreçlerini, öğretmen yeterliliklerini etkileyen bu kavramın, ebeveynlere de değişim yaşatması gayet olağan.

Çünkü eğitim-öğretim bir bütün. Eğitim-öğretimi okulun bahçe duvarlarının içinde yaşanan bir süreç olarak düşünen bir velimizin olmadığını düşünüyoruz. Üstelik çocuğun ilk öğretmenlerinin onun aile fertlerinin olduğu, onun çocukluk çağının en güçlü rol modellerinin yine aileden kimseler olduğu da biliniyor. Bu anlamda ebeveynlerin bir dersin öğretmeni gibi alan uzmanlığına sahip olması beklenmese de 'çocuk yetiştirme' konusunda bir eğitimci bakış açısı kazanmış olması gerekli. Elbette annelerden babalardan birer eğitim profesyoneli gibi davranmaları beklenmesi gerçekçi olmayacaktır. İşaret ettiğimiz konunun çocuk yetiştirme boyutundaki ebeveyn tutumları.

B+İLGİLİ VELİLER

Her anne babanın çocuklarının ihtiyaçlarını, isteklerini karşılamaya yönelik doğal bir ilgisi var ve bu ilgi çocuğun gelişimi için çok önemli. Ancak yetmiyor. Çağımız özellikli insanlar bekliyor. **Küçülen dünyayı, ekonomik gelişmeleri, bilginin çoğalma ve yayılma hızını düşününce bu 'ilgi' sözcüğünün başına 'b' harfini de getirmek gerekiyor: B+ilgili olmak gerek. Ve bu satırları okuyan sizi tebrik etmek istiyoruz. Çünkü bilgiye açıksınız.**

İş dünyasının öngörüsüne göre bugünkü mesleklerin yüzde 65'i 2030-2040 yılında olmayacak. Bunların yerine yeni meslekler ortaya çıkacak. Tabi ki kaybolacak meslekler kadar şu anda adını bile bilmediğimiz, o günün ihtiyaçları doğrultusunda ortaya çıkacak meslekler de olacak. Çocuklarımızın gelecek tasarımı konusunda rehberlik edecek yetişkinlerin zamanı okuyabilmesi, çocuklarına avantaj sağlayacaktır.

Gelecekte ortaya çıkacağı düşünülen mesleklerden bazıları:

- Veri dedektifliği
- Siber şehir uzmanlığı
- Yapay zeka satış uzmanı
- Fit yaşam rehberi
- Yapay zeka sağlık teknisyeni
- Kişisel veri simsarlığı

- Dijital terzi
- Genetik çeşitlilik çalışanı
- Yeni finansal koçlar
- Kişisel hafıza destekçiliği
- Sanal alışveriş destekçiliği
- Genetik portfolyo müdürü
- İnsan makine yöneticisi
- Güven memuru
- Kuantum makine öğrenimi uzmanı
- Edge computing uzmanı
- Etik yetkilisi ve benzeri, şimdilik adını duymadığımız ihtiyaç duyacağımız kariyer alanları.

Geleceğin mesleklerinden örneklerle vurguladığımız konu daha önce tecrübe edilmemiş bir geleceğe insan yetiştiriyor olmamız onlara öyle rehberlik edelim ki, bugün de yarın da kendilerini hep hazır hissetsinler.

Bahsedilen 21. Yüzyıl Yetkinlikleri Nelerdir?

Gelecek bizden yaratıcılığı ve problem çözme becerisi gelişmiş, ihtiyacı olan bilgiye nasıl ulaşması gerektiğini bilen, kişiler arası iletişimi kuvvetli, yeniliklere hızla adapte olan, sorumluluk sahibi ve üretken bireyler bekliyor. Bunu sağlayabilmek için eğitim sistemlerinde değişiklikler yapmak kadar evdeki yetiştirme tarzımızı da geleceğe uygun olarak düzenlememizde fayda var.

Yenilenebilen ve Yaratıcı İnsan

21. yüzyıl becerilerinde ön plana çıkan başlıklardan bir tanesi yaratıcılık ve yenilenmedir. Dönemin şartlarına uygun çocuklar yetiştirmenin en önemli noktalarından biri yaratıcılıklarını geliştirmek olmalıdır. Dediğimiz gibi birçok meslek kaybolacak ve yerlerine yeni meslekler çıkacak ama her zaman bu alanlarda yaratıcılık yönü kuvvetli bireylere ihtiyaç duyulacaktır. Günümüzde şirketlerin istediği çalışan modele baktığımızda sadece verilen işi yapan birey olmak yeterli olmamaktadır. İş yerlerinde kendilerini ispatlayan bireylerin değişimlere hızla ayak uydurabilen yani kendini yenileyebilen ve bir konuya farklı yönlerden bakıp yeni çözümler üretme konusunda yaratıcı olmasını sağlayan kişiler olduğu görülmektedir.

Aslında çocukların ilk çocukluk dönemlerinde yaratıcılıkları çok fazladır. Kendi çocukluğunuzu göz önüne getirin.

Oyuncak olarak hangi malzemeleri kullanıyordunuz, maç yapmak için teneke kutular ya da ayçiçeklerinden yapılan tekerlekler, kale duvarı yerine geçen taşlar... Çocuğunuz da küçükken farklı resimler yaparak, oyuncaklarından hayal gücünü kullanarak yeni oyunlar üreterek aslında kendi yaratıcılık kapasitesini ortaya koyuyordu. Evde yapabileceğimiz çeşitli etkinlikler ile çocuğumuzun yaratıcılık kapasitesini geliştirebiliriz. Mesela istediği bir şeyi ona hazır olarak vermeyin, gerekli malzemeleri vererek kendisinin ortaya bir şeyler koymasını sağlayabilirsiniz. Bunun sonucunda belki de hiç düşünmediğiniz bambaşka ürünler ortaya çıkacak.

Kurduğunuz kaliteli iletişim ile soracağınız sorularla çocuğunuzun gözlemledikleri hakkında konuşmasını ve yeni fikirler üretmesini sağlayabilirsiniz. Örneğin bir araba modelini ya da bir evi çok beğendiğini söyledi, kendisi olsa nasıl bir araba ya da bina tasarlayacağını ona sorabilir hatta resmetmesini isteyebilirsiniz. Sorduğumuz her soru çocuğu düşünmeye teşvik edecek ve yeni yollar bulmasını sağlayacaktır.

Okur Yazar Olmanın Tanımı Değişti

Aynı şekilde mevcut bilgiler çocuğunuz için bir gün yeterli olmamaya başlayacak. Nasıl ki sizler aileden gördüğünüz ya da okuyarak edindiğiniz yetiştirme tarzını şu an kendi yorumunuzu katarak çocuğunuz için uyguluyorsanız ileride çocuklarımız da yeni bilgilere ihtiyaç duyacak. Bu durumda üzerinde durulması gereken en önemli nokta bilgi okur yazarlığı kısmı olmakta. Denildiği gibi bilgi güçtür. O zaman ilerin yetkin bireyleri de bilgi gücünü elinde tutan insanlar olacaktır.

Çocuklar için şu an en kolay bilgi edinme yolu internete yazıp karşlarına ilk gelen açıklamayı sorgulamadan benimsemek. Ne yazık ki internet gibi dipsiz bir okyanusta doğru bilgiler kadar yanlış bilgilerle de karşılaşmakta. Bu yüzden çocuğumuza bir konu hakkında nasıl araştırma yapması gerektiğini öğretmek, izlenmesi gereken yollar hakkında ona bilgi vermek gelecek yaşantısı için önemli bir adım olacak. Çocuğunuzda da merak uyandıracak bir konu seçerek onunla ilgili size bir şeyler öğretmesini isteyebilirsiniz. Emin olun ki yaptığı araştırma sonuçlarını size büyük bir merakla anlatacaktır. Daha sonrasında beraber bu konuyu hangi kaynaklardan araştırdığını ve güvenli teknoloji kullanımı konularını onunla konuşabilirsiniz.

İletişim Yeteneği İnsanı Koruyacak

Genelde bilim kurgu filmlerinde karşımıza çıkan olgulardan biri günlük yaşamımızda robotların yerini hızla almasıdır. İleride de bu konuda çok daha büyük gelişmelerin yaşanabileceği konusunda ciddi araştırmalar yapılmakta. Dünya bu kadar mekanikleşirken kişiler arası iletişim daha da önem kazanacaktır.

Bugün öğrenciniz okuldan geldikten sonra kendisine kaç kişiye 'günaydın' dediğini ya da kaç arkadaşının herhangi bir sorununu dinleyip ona yardımcı olmaya çalıştığını sorun. **Çocuğunuz en iyi okullardan mezun olsa bile sahip olduğu diplomalar ve sertifikalar onun sadece işe girmesinde avantaj sağlayacak.** O iş yerinde konumunu ve çalışma süresini belirleyecek en büyük etken ise iletişim becerileri olacaktır. Evde yaptığımız çalışmalar ile etkili iletişim becerilerine sahip olunabilir. Empati yeteneğini arttırmak için olaylar karşısında kendisinin ne hissettiğini ve diğerlerinin ne hissettiğini sorabilir ve bu konu hakkında kendisi ile konuşabilirsiniz. **Kendini ifade etme becerisi geliştikçe ileride çok daha başarılı bir birey olmanın kapıları da açılacaktır.**

Her zaman çocukların bizim geleceğimiz olduğunu söyleriz. **Aile olarak en önemli görevlerimizden biri kendi geleceğimizin mutluluğunu sağlayabilmek için çocuğumuzu geleceğe hazırlamak olmalıdır.**

KADİR ÇÖMCÜ
Okyanus Kolejleri / Ortaokul
Matematik Bölüm Başkanı

Okyanus Koleji olarak bizler hazırlamış olduğumuz, evde çocuklarımızın yaratıcılıklarını ve düşünme becerilerini geliştirebilecekleri, bazen kendi başlarına bazen sizlerle beraber yapmaları gereken etkinliklerden oluşan **P-Wise After School Çalışma Kağıtları** ile bu konuda sizlere destek olmayı sürdüreceğiz.

Pearson Assured onaylı P-Wise eğitim sistemi ile
*öğrencilerin küresel dünyada akranlarıyla
aynı becerileri kazanmaları sağlanır.*

KAYNAKÇA

- <https://egitimteknoloji.net/2014/05/ogrencilerin-sahip-olmasi-gereken-21-yy-becerileri/>
- <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/451197>
- <https://yetenekvegitim.com/21-yuzuil-becerileri-ne-nasil-nerede/>
- https://auzefalmsstorage.blob.core.windows.net/auzefcontent/18_19_bahar/yasam_becerileri/1/index.html

Perry ve Kelder, 1994; Botvin vd., 2003

- <https://www.pegem.net/dosyalar/dokuman/1322016162748bilimsel.pdf>
- <http://www.hurriyet.com.tr/egitim/okuryazarlik-cok-yonlu-bir-beceri-29331255>
- <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/157039>